

LETO: X
1972-73

ŠT. 3

OLARČEK

IZ POD ČRNE PRSTI

GLASILO PO „F. BEVK“
OSNOVNA ŠOLA „S. KOS“
PODBRDO

Glasilo "Solarček izpod Urne prati" izdaja pionirski odred
"France Bevk" na osnovni šoli "Simen Koc" Podbrdo.

- Vsebina:
1. Naši uspehi in prizadevanja
 2. Lepota v ustvarjanju in redoslov v odpiranju
 3. Smejno sel

Prispetke pišejo in jih izbirajo člani novinarskega krožka.

Mentorja: Marta Bergino

Ladk Jukič

Naši uspehi in pripravovanja

22. 11. 1957. J. A.

čaša Žola je letos prizadela in tudi sodelovala na številnih športnih tekmovanjih, kjer smo dosegli lepe uspehe. Delovali smo predvsem v atletiki, atletskem smučanju, šahu, narezniem tenisu in nogometu. Ajrajo se sporinisti smučarskega tečaja na Živku, republikega prvenstva v nareznem tenisu v Ljubljani in občinskega prvenstva v nogometu v Dolminu.

"ovoli snema je bilo, 'ko je na' preobstevani kožbi počasi, a vztrajno lesel v brdo pod smučarsko kočo na Živku.

"Uratič sem že tu, ne vsekodenat se 'i zdi lepo!' sem si rislil, ko sem stopal v kočo. Samo prtljago sem sprevil in že sem natačnil - cruči na noge in preizkušal svoje znanje na snemu. Vsak dan nam je šlo bolje in na koncu, ko so se začela tekmovanja, je bil pri vseh viden velik uspeh.

Vesela Šolo je bila letos še bolj vesela kot lani. Ajorci so se ponovili v razredu. Taki olimpični trije so se uvrstili na Šolsko prvenstvo, od koder so Šli prvaki na občinsko tekmovanje, ki je bilo v Lobaridu. Eden na teh se je uvrstil na področno prvenstvo na Postu na Loči. Tu se je veselje končalo. Nihče od nas ni odšel na republiško prvenstvo.

Naj je zaniranje za Veselo Šolo ponchalo, že so nas pričeli vzunemirjati z mislijo na telovarje v matematiki. Tekmovalo je kar 32 mladih matematikov. Bilo je zelo razburljivo. Ima dveh šolskih uradnikov iz razreda odhajali takoj utrujeni, da ne bi bili sposobni izračunati, koliko je ena in ena. Izkazalo se je, da smo bili med tekmovalci zelo reztresni. Iščud tenu je kar devet učencev dobilo bronasto Verovo priznanje, v soboto, 26.5.1973 pa bodo Šli na občinsko tekmovanje.

V anekšini tekmujejo samo osni razredi. Na šolskem tekmovanju je bilo 3 tekmovalcev, izmed katerih sta se samo dva uvrstila na področno. Ta področenec, ki je bilo v Lovišnici, je sodelovalo okoli 150 tekmovalcev z vse Iriške. Češka dva junaka sta nadaljevala pot na republiško prvenstvo v Ljubljani. Tam je tekmovalo kar 360 tekmovalcev. Za uvrstitev na teh dveh še ne včlo, usano pa na najboljše.

oprop Julian Š. a

Torkar Dorko Š. a

Vesela Žola je bila letos še bolj vesela kot lani. Ajprej smo se ponovili v razredu. Najboljši trije so se uvrstili na Šolsko prvenstvo, od koder so bili prvaki na občinsko tekmovanje, ki je bilo v Dobriču. Beden način se je uvrstilo na področno prvenstvo na Postu na Boči. Tu se je veselje končalo. Višče od nas ni odšel na republiško prvenstvo.

Domaj je zaniranje za Veselo Žolo ponahalo, že so nas pričeli vznenirjati z mislio na tekmovanje v matematiki. Tekmovalo je kar 32 mladih matematikov. Bilo je zelo razburljivo. Po dveh Šolskih urah smo iz razreda odhaljali tako utrujeni, da ne bi bili sposobni izračunati, koliko je ena in ena. Izkazalo se je, da smo bili med tekmovaljenjem zelo raztreseni. Kljub temu je kar devet učencev dobilo bronasto Verovo priznanje, v soboto, 26.5.1973 pa bodo bili na občinsko tekmovanje.

V an lečini tekmovalo smo osni razredi. A Šolsken tekmovanju je bilo 3 tekmovalcev, izmed katerih sta se sano dva uvrstila na področno. A področen, ki je bilo v Ljovi Gorici, je sodelovalo okoli 150 tekmovalcev z vse Istrorske. Tača dva funaka sta nadaljevala pot na republiško prvenstvo v Ljubljani. Tam je tekmovalo kar 360 tekmovalcev. Za uvrstitev način dveh še ne vemo, upamo pa na najboljše.

opr. Julian Š. a

Porkar Darko Š. a

K R O Ž K I

Na naši šoli deluje več krožkov. Opisali bomo njihovo delo.

Verjetno je najstarejši tečaj tancirski krožek.

Deluje že dolga leta. Letos sta ga vodili tov. Harginčeva in tov. Jukićeva.

V začetku šolskega leta je sodelovalo le kakih dvajset učencev, ker pa je bilo potrebno pripraviti precej zahteveno prireditev ob obletniči ravnoravnji, je ob koncu leta deklariralo že kar tri deset učencev. Sedaj smo sodelovali na vseh uroslavak. Poslednje priznanje so žele naše zbirne delanacije.

Zelo dolgo že obstaja na naši šoli tudi šahovski krožek. Letos ga vodita tov. Torkar in tov. Petković.

Sestajamo se vsako sredo. Sodelovali smo že na mnogih tekmovanjih. V letošnjem letu je bilo najpomembnejše občinsko tekmovanje v Košarišu. Starejše pionirke so osvojile prvo mesto in se udeležile področnega tekmovanja v Novi Gorici.

Sadi tudi plešeno. Zato imamo plenski krožek. Zanj skrbni tov. Frejerjeva. Plesali smo predvsem v jesenskem in v zimskem času. Sodelovali so učenci sedmoga in osmega razreda. Naučili smo se več plesov: angleški valček, polko, valček, ritmični foxtrot, slowfox. Plesne vaje so še popes-trile plesne igre, kot so: les z metlo, ples pomaranč,

dorujoči klobuk. Svoje znanje smo pokazali na pustovanju in na novoletnem praznovanju. Zaglebali pa bomo še ob koncu leta.

Pod vodstvom tov. Golje deluje s t r e l s k i krožek.

Najprej smo vadili z dvema zravnima puškama, vsak s petimi streli in to sede, ker je bilo udeležencev zelo veliko.

Sedaj pa je navdušenje mnoge minile in zato vadimo stoje vsak z desetimi streli.

Trenutno smo najbolj veseli f o t o krožka. Inamo ga že le nekaj mesecev, naš vodja pa je tov. Mikelič iz Bohinja.

Člani krožka se zberemo vsaký torek v kabincu - temnici.

Ko smo se prvič sestali, smo spoznali fotografiski aparat.

Sedaj že fotografiramo in sami izdelujemo fotografije.

Fotografirali bomo tudi zanemarjeno Bašo pred in po očiščevalni skoijji. Tako bomo ugotovili, kaj se da napraviti s skupnimi močmi.

Deseni bi že radi sodelovali na razstavi PIONIRSKI FOTO.

Veliko dela imajo tudi člani n o v i n a r s k e g a krožka. Pod vodstvom tov. Berginčeve ves čas pazijo, da ne bi ušlo njihovemu peresu kaj pomembnega. Dosej so pripravili

vse potretna za izdajo treh številki letosnjega "Solarčka".

Posebno so se potrudili pri izdaji jubilejne številke "Solarčka". Prelistali so vse stare številke in zabeležili, kar se jim je zdele najpomenljivejše. Naš novinariki krožek je tudi sodeloval v nagradnem natječaju Pionirskega lista "Kaj je in kako živi družina."

Prvih smo znali lekor naši voda na razsočljivo in krožek. Sodelovali smo redno sedmega in osmoga razreda.

Delila smo v treh skupinah (fizika, kemija, biologija).

Tri fizički smo se razveljavljali s elektroiko. Pri kemiji je bil program najbolj težki in najzanimljivnejši. Preiskovali smo eksplozivnost vodika, z jedom in svinčnikom smo dokazali, da voda lahko tudi prav tako eksplodira. Vodik je pridobili pri kemikalne žirovne vode. Iz kalijevnega klorata, nügelce in vodke smo pridobili preprost "top".

Tudi pri biologiji nismo ženerili. Skozi mikroskop smo opazovali celice in njihovo zgradbo, stojijo lastno kri. Dokazali smo da rastline dlaho, izvajajo fotosintezo. Dokazali smo tudi izplaporjanje vode skozi 11stne reče.

V načrtu imamo objekt pri Divjem jezeru blizu Idrije. V njegovi okolici razreč žive redke rastline in živali - prvi muzej v naravi.

Zgodovine o delovanju krožkov so napisali člani novinarstvenega krožka: Irena Blažek, Adrijana Černe, Tatjana Komperle, Svetlanca Kuštrim, Marko Kogovč in Ljubo Petkovč.

V letošnjem šolskem letu smo učenci pripravili kar pet večjih prireditev.

25. septembra je bila na Goritnici proslava ob odkritju spomenika našim borcem iz druge grane. Glavnostni govor je imel prvoborec Trovč Andrej. V kulturnem programu so poleg pevskera zбора s Goritnice nastopili tudi recitatorji naše Žole. Čeato so borce izročili spomeniki v varstvo pionirjem osnovne šole na Grahovem.

V počastitev rojstnega dneva Jugoslavije smo imeli 28. novembra svečano proslavo. V pionirske organizacije smo sprejeli cicibane. Ukrati pa smo razvili tudi nova praporja 20 in 10. Na proslavi nam je govoril tov. Avramčin Lepuš. Nastopili pa so recitatorji in pevski zbor naše Žole ter moški pevski zbor iz Bohinjske Istrice.

27. decembra 1972 smo imeli proslavo v počastitev 5 - letnice Zveze pionirjev Jugoslavije. Za uspešno opravljene naloge smo spratili znak 21. C. A. Ml. Izšla je tudi prva številka člankarja, ki letos izhaja že 10. letto.

Prireditev ob prihodu dedka Fraza, ki je bila 29. decembra 1972, so pripravili učenci nižjih razredov. Malički so ob poslušanju potis, recitaciji o živini in sicer težko dočakali prihod dedka Fraza, ki jih je borato obdaril. Čeru je sledilo kviz tekmovanje. V znanju so se pomerili učenci osmih razredov z učenci ostalih razredov višje skupine, nagnali so učenci petora, šestora in sedmega razreda. Čeato pa je prišel na vrsto že plas, ki smo ga vsi nestrpno pričakovali.

Zadnje čase smo se pridružili pripravljanju na proslavo ob obletnici kmečkih pustov. Trva proslava je bila 25. aprila 1973 v odboru, kjer smo s sodelovanjem poslancev zbora in dravštega kraškega osnovne šole Post na Čoči pripravili pestar program. Skupaj smo postavili "če na Postu na Čoči in na entvički vori. Vsi težko pričakujemo prihodnje srečanje z vrstniki z Posta na Čoči, ki bo 25. maja 1973 v lutu, kjer bomo z vrt skupaj nastopili.

Wislino in upavo, da se bomo tudi v bodoče lehkno pohvalili s takšnimi uspehi, kot smo jih dosegli v letošnjem šolskem letu. Ne si želimo sodelovati z našimi sovrstniki z Posta na Čoči.

S O L I D A R N O S T N E A K C I J E

Učenci osnovne šole "Simon Pos" smo sodelovali tudi pri več solidarnostnih akcijah. Te so bile: pomoč Vietnamu, pomoč sočolcem in zbiranje časopisnega papirja.

Na Vietnam smo zbirali dva krate, prvič je vsak učenec prispeval po en dinar, drugič pa vsak po dva dinarja.

Zbrali smo 03.235 S din.

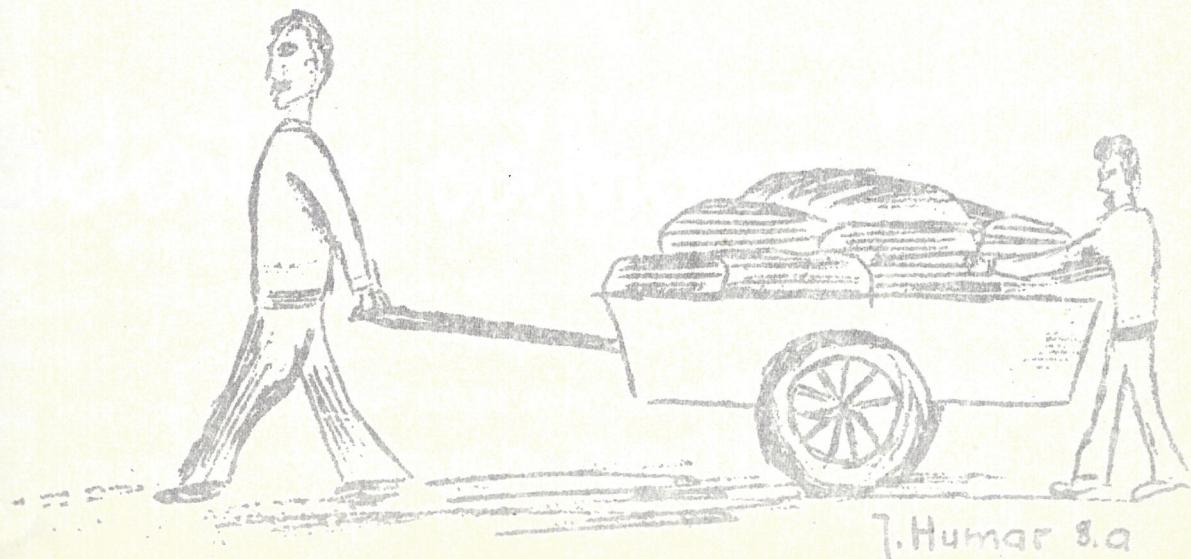
Na Športnem dnevu v Bohinju so trije učenci zlomili smuči. Kako smo ukrepali. Določili smo, da vsak učenec prispeva 2 dinarja. Zbrali smo 3.500 S din. Vsak od prizadetih je dobil 1.000 S din. Sklenili smo, da si bomo tudi v bodoče tako pomagali.

azadnje smo zbirali časopisni papir. S to akcijo smo prispevali svoj delč h pradnji sponinskega doma v Ljubljavcu. Papir smo zbirali vsi razredi in t. movali, kateri ga bili največ. Dolgo se je bila borba med Šestim in petim razredom, toda nikče od njiju ni zmagal. Vnacovalec je bil četrti razred. Rezultati zbiranja pa so bili naslednji:

1.	razred	75 kg.
2.	"	62 "
3.	"	361 "
4.	"	1.329 "
5.	"	1.215 "
6.	"	781 "
7.	"	110 "
8.	"	56 "

Ločnik - arda 7. razred

Celik lrena 7. razred

Lepota v ustvarjanju,

Konaj smo zaključili pionirske igre za znak "TISOČ RADOSTI",
že sodelujemo v novih pionirskih igrah pod gesлом "LEPOTA
V USTVARJANJU IN RADOST V ODKRIVANJU".

Po programu novih iger tudi že tekmujemo v nagradnem nate-
čaju Pionirskega lista "Kaj je in kako živi družina".

Na to temo je pisalo spise okoli štirideset učencev, ravnno
toliko jih je risalo.

Nekatere prispevke objavljamo.

Radost v odkrivanju

NAŠ DEDEK IN BABICA

Moji babici je ime Alja. Livi pri nas. Ko sva bila z bratcem Že najhna, naju je varovala. Žna mnogo zgodbic. Vsak večer mi eno pove. Mojemu medvedku je nakvačkala kapico. Rada gre z menoj na sprehod. Najbolj sem vesela, ko skukam ajdove štruklje. Zvečer sedi na zaboju za drva in bere. Ko je bolna, ji skukam kavo. Imam jo rada, ker je dobra.

Nives Torkar, 1. razred

Imam zelo staro prababico. Ima 84 let in ji pravim nonina. Ker se je moja babica med vojno odselila, je nonina skrbela za mojo mamu in za strica. Tudi mene in bratca je pазela in večkrat peljala na sprehod. Nonina mi je priповедovala pravljice in pletla nogavice. Vedno pa je imela v žepu kaj dobrega. Imam jo zelo rada.

Ko je zbolela, sem bila zelo žalostna. Ne more več vstati iz postelje. Tudi govoriti ne zna več. Peljali smo jo v dom počitka, ker mama hodi v službo. V domu skrbi za bolne bolničarka. V sohi je zelo čisto. Za vse je dobro preskrbljeno.

Karmen Černe, 2. razred

Naš dedek in babica živita v gorski vasici. Obdelujejo majno kmetijo. Zelo rad grem k njima. Dedka imam rad in sem mu vedno za petami. S njim ženem živimo in koritu. Babica mi pa vedno postreže z domačo salamo.

Pozimi se pri njima smučam in sankam. V poletnih počitnicah pa pomagam pri spravljanju sena. Ko pritečem ves vroč domov, mi babica da piti čaja, da ne pijem mrzle vode.

Opazil sem, da sta dedek in babica zelo varčna. Preden smo
orali požeto njivo, sem moral pobirati klasje, da ga ne bi
podorali.

Ko se vračam domov, ni babica stisne tisočak v roke, ker ve,
da imam hranilnik.

Metjaž Lapanja, 2.razred

Jaz imam dva deda in dve babici. Materini starši živijo v
Podbrdu, očetovi pa v Tolminu. Moja babica v Podbrdu in ded
v Tolminu sta že nekoliko bolna, toda upam, da bosta spet
zdrave. Ostatla dva moja starca starša pa se dobro počutita.
Največ časa preživim s podbrščkim dedom, ker hodiva skupaj
v hribe. Prehodila sva že okoli 1.500 km, saj delava štiri
transverzale. Veliko se pogovarjava in si tako krajlava pot.
Načbolj se razveseliva, ko vidi kakšno gorsko ali gozdno
žival.

Zelo pogosto obiskujem svoje stare starše, posebno tista dva,
ki živita v Podbrdu. Vedno mi pustita, če kaj dobrega skuha-
ta, ali spečeta. Ker pa je moj ded zelo sladkosmeden, mu oh
osebnih praznikih tudi jaz nesem kilogram bonbonov.

Zelo si želim, da bi moja deda in babici še dolgo živelii,
kajti nanje sem se tako navezel, da jih ne bi mogel pozabiti.

Dimitrij Berginc, 5.raz.

Moja babica mene in brata vedno opozarja, naj se pridno
učiva. Pogosto nama pove ritar pregovor:

Če je v šolo težka hoja,
Bo pozneje lepša pot,
Kadar boš po svetu hodil,
velik boš, učen gospod.

Romana Eleč, 3.raz.

NAJJESUT DRAŽNIK NASE DRUŽINE

ZLATA POKROK

Na družinskih praznikih se zbere vsa družina, zraven pa še sosedje in prijatelji. pridejo tudi sorodniki.

Pred praznikom je v družini živahno. Mati peče potico, oče skrbi za red, otroci pa se motovilino okoli mame in pomagamo pri lažjih opravilih. Po hiši lepo diši. Komaj čakamo kdaj bo potica pečena. Končno je vse naredi.

Bada se spominjam zlate poroke deda in babice.

Ded in babica sta bila zjutraj dobre volje in pričakovala sta goste. Ničta dolgo čakala, ko je potrkal. Včdno znova so prihajali gostje. Vsakdo je s seboj prinesel darilo.

Kmalu je prišlo na mizo kosilo. Mama in njena pomočnica sta imeli polne roke dela. Na mizo so prihajale razne dobrote.

Ded in babica sta sedela na častnem mestu. Vsi gostje bi se bili radi pogovarjali z njima.

Kmalu po kosilu je bil najslovesnejši trenutek. Mama je v vsek kosarec nalila pihače. Vsi smo nazdravili babico in dedu. Nato je mama razrezale še torto.

Vsi smo bili veselo razpoloženi. Kar prehitro je minil čas. Že je bil tu večer. Gostje so se pričeli poslavljati.

Dedeck in babica sta še dolgo gledala v noč in se v mislih preselila v mladost. Bada se spominjata mladih dni, a kajško se ne povrnejo več.

POKLIČI V NASI DRUŠTVO

Pod besedo dom paketari rezumejo le starine, zavetljča, žiga
pa pod ta besedo občutim vse ljubezen, vso loutino.

V družini smo štirječaca, tata, sestra in ja.

Mame je zaposlen v domu poštnika v Podgorici kot kuharica.
Njeno delo je zelo težavno. Kuna, tako po čtrnajstkrat drži,
izvede skoraj netežnim, etenim ljudem. Podigajo težke
kone, poniva posode. Njene roke ni nikak fa: nela, brez
kravata, zjava in žiljava. Danov se vse vtrtičeca, vendar jo
velikokrat še doma čaka delo.

Če je zaposlen v pisarni na jeseniški postaji, je takoj
blagajnik. Njegovo delo je zelo naporno in odgovorno. Vsake
nepaka lahko povrači, da gre tovorni vlak v drugo državo,
da gre naprej brez pregleda... .

Vsekaj jutro mu bedulka oddira svojo jutranjo pesem. Nežko
mu je zapustiti prijetno, toplo sobo. Nato dvanačih vrh bedil
nad papirji ter računa in piše, hiti k vlaku in zapet nemati.
Po končanem delu sede na vlak in do doma vpružen posluša
ravn koles.

Delo mojih starčev je neporne. Če za črem odberete da se
svečer utrujena vrudate, saj te je njun nasileček.

FROSTI LAS NALE DRU INI

Sem najmlajša iz šest-članske družine, ki si je zgradila dom čisto na koncu lobljeda. Največ prostega časa preživim z očetom in mamá, kajti oče je upokojen progevni delavec, mama pa je gospodinja in sta tako največ doma. Starejši brat Ivan, ki je že odslužil vojaški rok, dela v skladišču gotovega blaga v tovarni volnenih izdelkov "Bača" in hodí v večerno šolo v Ljubljano. Tudi sestra Dorica hodí v večerno ekonomsko srednjo šolo v Tolminu in je uslužbenka v tovarni. Mlajši brat Aleksander nadaljuje šolanje na strednji tekstilni šoli v Kranju.

Ob petkih, ko Aleksander pride iz Kranja in tudi Ivan in Dorica nimata pouka, se zberemo in se pogovarjamo. Vsakdo ima veliko povedati in tako večer ob petkovem televizijskem sporedu hitro mine.

Kar zavidam Ivanu, saj je šele nekaj sobot in nedelj ostal doma in se učil, drugače pa se počeča svojemu najljubšemu konjičku - športu. Udeležuje se športnih prireditv, smuča in obiskuje naš prelepi goðski svet. Ima že lep kup diplom in medalj. Tudi pri vojakih ni miroval in je prinesel iz vojske veliko priznanj. V nekem pouličnem nočnem teku v Aleksincu je zasedel prvo mesto in osvojil pokal in ročna uro.

O sestrinem konjičku ne bi mogla govoriti, ker ima zelo malo prostega časa. Največ ga porabi za učenje, včasih dela v tovarni še popoldne - ko pa doma kaj pospravlja in moram biti zraven, bi bila najrjeje, da bi se še takrat učile, ker nobene stvari ne napravim prav. Prav je premalo zbrisanih, okna in tla se premalo svetijo in nobene stvari ne postavim na pravo mesto; joj, kako je sitna za takte stvari.

Aleksandra kar vidim, kako bi včasih red šel na kakšen hrib

in se malo razvedril s prijatelji, vendar se malo boji sebitre in brata, ki pa ves čas prigenjata k učenju.

Tato v preteklem času zelo red prebirat knjige. Poselmo tako, ki ogisujejo Hitlerjeva napadevanja po Evropi, pa tudi za nemijočipis se zanima. Tako je prebral knjige: Zohuni, agenti, vojaki, Veliki šolski atlas in Vse čudežev sveta. Zelo zanimivo ga je poslušati med pogovorom s starejšimi močmi, ko pripravlja, kaj so mu knjige uenavodnega povedale.

Ko sem vprušala mamo, kaj je njen konjiček, mi je odgovorila, da ima ena le kravico in ne konjička. Tako je jasno povedala, da nima prostega časa in da veliko dela v hiševu, na polju in doma.

Jaz včasih igram badminton s sestrično, drugače pa v prostem času pomagam mami.

Od vseh naših družinskih srečanj pa je bilo najlepše tisto, ko se je vrnil iz vojske brat Jurek, eden kdo je bil pri vojakih, smo v hišo speličli električni tok, ki ga prej nismo imali. Tako je bilo veselje v hiši še večje. Mava je namenila polno mizo dobrot in potem smo poslušali brata, ki je pravil, kaj vse je doživel pri vojakih, potem smo spot mi pripravovali, kako je nasvetila Luč, kar vse naneukrat smo si hoteли povedati.

Tačko mi je, ko mislim, da ves evet nekam divja, da se vsekakor zmeraj le bolj nekam mudri in da bomo vedno le manj skupaj in se bomo nekega dne tudi razšli.

B A S I C O V A R U M K E N I P A O S I B H O S T

SIMON KOS

Leta 1918. so Prinorce v celu izvali Italijani. Prinorski Slovenci, ki so se konaj rešili pritiskov stafe Avstrije, so prišli tako rahlo z dolja pod nap. Italijanski teror je trajal dolgo, četrto stoletja. Četrta stoletja so bili Prinoreci ponani, zapostavljeni, zuničeni. Četrta stoletja so jim odremljali njihovo kulturo, četrta stoljetja so morali skrivati svoj jezik. V njih je tlel upor.

Ne leta 1927. je nastala ilegalna organizacija TIGR, imenovana po Trstu, Istri, Gorici in Reki. Namen organizacije je bil, da bi se Slovenci sedinili v enotni državi. Svoje člane je imel TIGR povsed na Prinorskem, v vsakem mestu in v vsaki vasi. Edén od njih je bil tudi Simon Kos, duža TIGR-a v Baški grapi, doma v Nemškem Rutu.

Simon Kos je bil rojen 20. X. 1911. Imel je tri brata in sestro. V šolo, ki je bila v Rutu, je pričel bediti sедmimi leti. Izdelal jo je, nato pa ostal na domačiji in pomagal pri književanju. V prostem času je prebral velike knjige. Bil je zelo čustven in resen fant. Močno je občutil krivico, ki ne je gedila Slovencem. Zato je takoj ob ustanovitvi TIGR-a postal član te organizacije. Ker je lezel Rut ob italijensko-jugoslovanski meji, so "tigrovci" skrbeli predvsem za, da bi protihitopili čimveč slovenske literature iz stare Jugoslavije. Ni se jim bilo treba dati, da bi jih kdaj izdal, kajti več vaščani so bili kot eden.

Leta 1932. je moral Simon Kos k vojakom v Firenzi. Takrat se je tuši naučil italijanščine.

Leta 1933 se je vrnil domov in spet začel delovati kot "tigrovec". Ponovno pa je zapustil domači kraj, ko se je začela abesinska vojna in je moral kot italijanski vojak

▼ Afrilis.

7. oktober 1940. Bil je dan kot vsek drug. Za zgodaj zjutraj so šli "Koroščevi" pospravljati seno. Simon je ostal sam doma. Takrat so prišli italijanski orožniki, ga arstivali in odgnali. Domiči sploh niso vedeli, kde jih kam je odšel. Pozneje so izvedeli, da je zaprt in da ga je izdal neki "vetrovec" iz Trete.

Simon Koc se in ječe ni več vrnil. Počasnogrobnega sodišča ga je 15. decembra 1941 obsedilo na smrt, naslednji dan pa je bil ustreznjak. Na sodišču je prevezel tistoga krivca način, da bi rešil svoje tovariše. Pred smrtnjo pa je zavečal, da ne bo umri roman. V svojem poslednjem rizmu sestri Zofki je med drugim tudi napisal: "Za svaj narod mi zad umrl stekret, za enkrat". Italijani so temu odpeljali nekam v Benečijo. Pogresti ni bilo. Sele po vojni so prepeljali posmrtna cstanke v Ruti. Pogreb je bil žalošten, hkrati pa najbolj voličasten. Kako ne bi bil, ko so pa pokopavali primorskega junaka. Če ne bi bilo njega in njegovih polobnih, danes ne bi bilo Slovencev na Primorskem, ne bi bilo slovenskega jezika, slovenskih knjig in tudi ne slovenskih bel. Je danes biti v naši šoli gospodovale tuja beseda, tako pa na njej piše: Ocenjena šola "Simon Koc" Podgorica.

Pripisi: O življenju in delu Simona Koca sta priповедovala
Simonov brat Jože in Simonov sodelavec Franc
Bisalj.

Ljubo Petković, S-a

FRANC BEVK

Bevkova rojstna vas Zakojca šteje kakih trideset hiš. Raztresena je po pobočju mogočne Kojoce, ki se strmo dviga nad Baško goro. Od prve do zadnje hiše je v preg kako niso hoda vnes bo polja in sadovnjaki, vas oklepajo pašniki, senčeti in gozdovi.

Bevkove rojstne hiše ni več. Ko je prvič pogledal v svet, sta oče in mati gostovali v sosedovi bajti, pravili so ji "Vernejčeva pajštva". Bevku je bilo, kaka tri leta, ko so se preselili v hišo, ki jo je ded kupil na dražbi.

Bevkov oče je bil, kakor tudi ded in pradel, čevljjar. V tistih časih je bilo čevljajaranje delo, ki je nudilo stalen vir zasluga. Tedaj namreč ljudje niso kupovali v tovarnah izdelanih čevljev. Čevljar je prišel enkrat ali dvakrat na leto v hišo in "vzel meru" za čevlje vsem družinskim članom. Seveda je to veljalo le za premožnejše hiše, vendar je tudi teh bilo v Zakojci vsaj deset. Ne smemo pozabiti, da so tedaj bile družine zelo številne, tako da je Bevkov oče vsako leto izdelal kar precej čevljov. Domačini se še spominjajo, da je bil "Volarjev" znan kot pošten čevljar, ki pri uenju ni goljušal. Pri "Volarju" pa so pri Bevkovih redki zato, ker je Bevkov ded v planini pasel vola.

"Volarjevi" svoj e zemlje niso imeli. Imeli so le nekaj lazov, ki so jih sami iztrebili. Kljub temu, da je zemlja v naših krajih siromašna, so imeli nekateri veliki knetje okoli petnajst glav živine. Bevkovi pa so imeli le kravo in kozo.

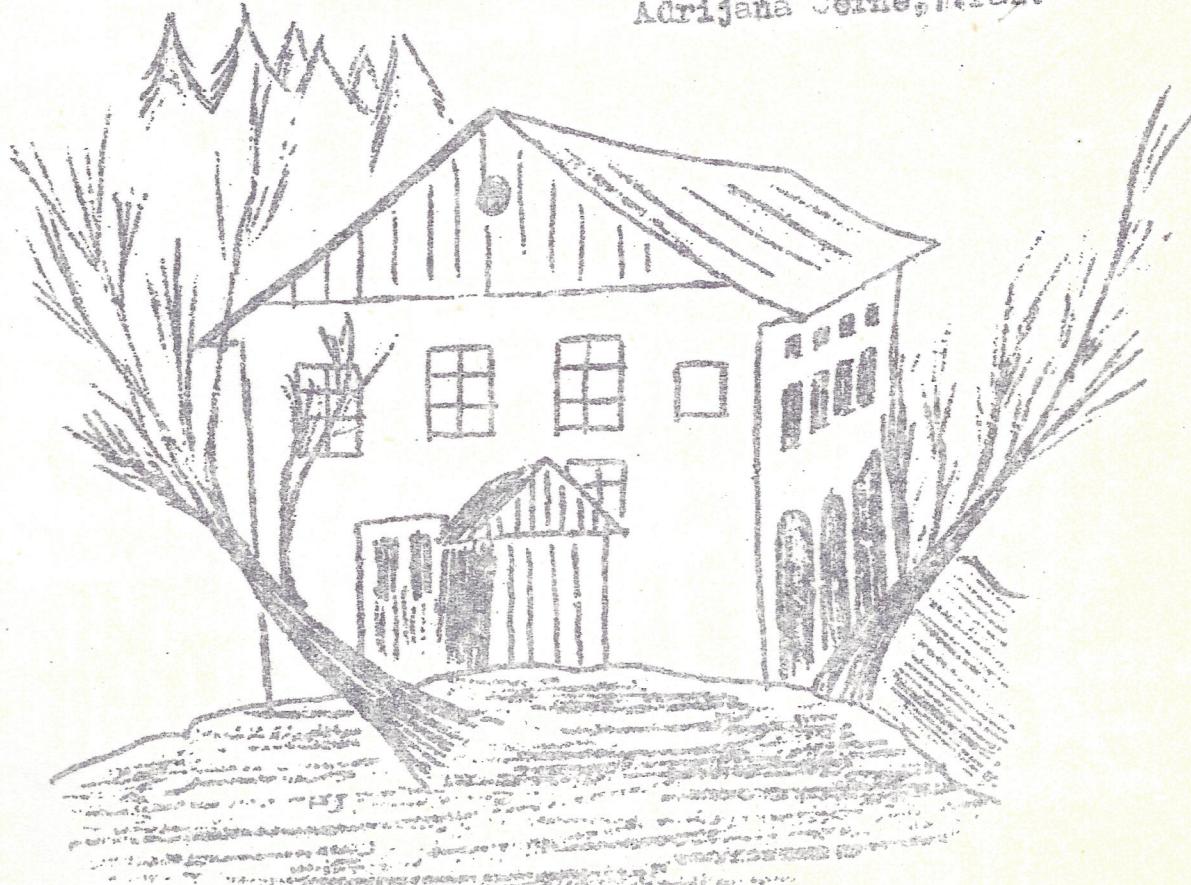
Ko so je Francetu Bevku izpolnila davnata skrita želja in je postal pisatelj in slaven mož, se je rad vračal v svoj rojstni kraj. S prijatelji iz mladih let je obujal spomine. Vračal se je med svoje ljudi in se z njimi pogovarjal v

domači govorici, ki je ni nikdar pozabil. Na njegovo pobudo so tudi zgradili šolo v Zakojci. Mladi France je namreč moral hoditi v šolo v dve uri oddaljenih Bukova. Vedel je, kaj pomeni pozimi v visokem snegu in mrazu gaziti sneg v šolo in nazaj. France Bevk je šoli podaril veliko knjig, podaril jin je tudi gramofon s ploščami. Toda ker je v Zakojci čedaj ne naj otrok, so šolo zaprli. Knjige pa, ki jih je pisatelj podaril šoli in hkrati domači vasi, so odnesli v Cerkno.

Naš ptionirski odred nosi imé Franceta Bevka. Imenujmo ga na velikega pisatelja, ki je bil doma v naših gorah.

Pripis: O življenju pri Bevkovih in o spominih na pisatelja je pripovedovala Stefanija Mlakar iz Zakojce.

Adrijana Černe, 7. raz.

Bevkov dom v Zakojci. Narisal Janko Hanar.

LETOK

1972-73

Smejmo se

Učitelj: Mati je za tega kupile 1 kg pomaranč po 3 din,
3 kg krompirja po 2 din in 2 kg jabolk po 5 din.
Kaj se vprašate?

Učenec: Vrašam se, kje prodajajo tako poceni.

Prvi: Prosim?

Dругi: Ty je kdo stopoda.

Prvi: Kaj je pravist?

Dругi(voli): Kojo ti stopoda?

Prvi: Ne znamen miti besedice, kdo mi stopoda.

Učitelj: Ivo je našega je žalil, da nimač ne pride očes v šolo!

Učenec: Oče pa nas ni vidi kaj, saj je že več teden ne potovanjam.

Salo je zbiral Slavko Kos, VIII a
Mama je požala miloga Urša, ravnatelja, da bi kuril jajca.
Na poti med trgovico ju domov pa so se jajca v vrečki razmila, vendar Urša za to ni vedela.

Ko je mama vrečko odprla, je dejala: "Urš, narodila sem ti jajca, ti pa si prinesel 'šmotn'."

Mali Urš je mislil, da je v vrečki bila žena, ker je rekel: "Toda, mama, jaz sem osni jajca!"